

Ion Borțea le-a oferit un, amuzant și plin de tilc, spectacol de păpuși, iar echipa de dansuri populare din comuna Bratea, județul Bihor, un program de cîntece și dansuri bihorene.

* *

În afara acestor manifestări, care, prin conținutul lor și modalitatea de desfășurare, au cîstit Anul internațional al copilului, sărbătorirea Zilei internaționale a muzeelor a înscris în programul său și activități cu un pronunțat caracter de lucru, de analiză constructivă a realizărilor obținute de rețeaua instituțiilor muzeale din țara noastră, a modului în care au fost îndeplinite sarcinile ce s-au desprins din documentele de partid.

Ampla expunere susținută în plenul reuniunii de Iulian Antonescu, președintele Comitetului Național ICOM, director adjunct în Direcția Artelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, evidențiind eforturile muzeografilor — de cercetare, păstrare și punere în valoare a bunurilor patrimoniului cultural național, a prezentat cu exemplificări concrete, veritabile argumente în susținerea opiniilor sale, atît părțile pozitive cît și unele neajunsuri manifestate în cîteva principale domenii și direcții de activitate: organizarea expozițiilor de bază; corespondența dintre cercetarea științifică a muzeografilor și transpunerea în practică a rezultatelor obținute; modul în care prezentul contemporan este ilustrat în expozițiile de bază; activitatea cultural-educativă desfășurată în muzee și în afara acestora; relațiile de colaborare cu alte instituții; evidența, conservarea și restaurarea bunurilor din patrimoniu; colaborarea dintre oficiile județene ale patrimoniului cultural național și muzee; pregătirea și perfecționarea profesională a cadrelor din rețea; organizarea, desfășurarea și eficiența teoretică și practică a sesiunilor științifice; vizitele de studiu și documentare în străinătate, experiența dobîndită și modul în care este aplicată în practica muncii de specialitate etc.

S-a trecut apoi la ședințele de lucru pe comisii ale Comitetului Național ICOM, care au analizat activitatea și realizările obținute în perioada scursă de la precedenta ediție, stabilindu-se, în funcție de profilul și specificul fiecărei comisii, principalele direcții și modalități de acțiune pentru realizarea cu succes a obiectivelor muncii viitoare.

* *

În încheierea acestor rînduri de consemnare a sărbătoririi **Zilei internaționale a muzeelor**, prin manifestările și acțiunile pe plan central dedicate **Anului internațional al copilului**, trebuie amintit faptul că expoziții, simpozioane, conferințe, seri muzeale etc., completeate cu programe artistice adecvate, au fost organizate în unitățile muzeale de diferite profile din întreaga țară.

Ele s-au desfășurat în contextul acțiunilor întreprinse în toate domeniile muncii economice și social-culturale, de către întregul nostru popor, care, sub generosul generic al Festivalului național al muncii și creației „Cîntarea României”, au întîmpinat cele două mari evenimente politice ale acestui an: a XXXV-a aniversare a eliberării patriei și cel deal XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Expoziția de artă plastică dedicată Anului internațional al copilului

IOANA COLTOFEANU

Lumea contemporană, această imensă scenă în care protagoniștii susțin absurdul conflict al formei cu îndestularea, al războiului cu pacea, al supunerii cu libertatea, pune probleme grave nu numai pentru actualitate ci, îndeosebi, pentru viitor, pentru lumea de mîine pregătită astfel generațiilor care ne succed.

Universul copilăriei, locul unde se întretes vise, jocuri, întrebări ce mai tirziu vor deveni realități, construcții, certitudini, vîrsta ingenuității și idealului, a inspirat adesea penelul pictorului sau dalta sculptorului. Încîntătoarea lume imagistică pe care o oferă creația plastică a copiilor, acele plămui din raporturi și racursiuni naive, din interpretări savuroase, din dorinți curate au încercat să o înțeleagă și să-i răspundă artiștii de-a lungul timpului.

Pe aceste coordonate se înscrie expoziția organizată din inițiativa Consiliului Culturii și Educației Socialiste în sălile Muzeului colecțiilor de artă, expoziție dedicată Anului internațional al copilului și intitulată sugestiv „Copiii noștri, viitorul nostru”.

Creația plastică românească inspirată de prima vîrstă a omului este inaugurată de prezența maestrilor anonimi din secolul al XIX-lea în opera cărora minuției descriptive a atributelor exterioare și trăsăturilor fizice, i se adaugă un element aparte — prezența copilului conștientizat în dubla ipostază de cumul afectiv și de urmaș în rang.

Binecunoscuta temă a ciobănașului la Nicolae Grigorescu reapeare aici ca simbol al sănătății fizice și morale, al pitorescului unei imagini idilice de o fermecătoare prospețime. Componentă a creației picturale, figura copilului o regăsim și la contemporanii maestrului, la Emanoil Bardasare, reprezentant al școlii ieșene, Sava Henția, care crease, de altfel, un adevărat ciclu și puțin mai tirziu la Ipolit Strimbu, care reia figura ciobănașului, sau la rafinatul colorist Eustațiu Stoenescu.

Cel care însă s-a apropiat cu inegalabilă duioșie și emoție estetică de lumea copiilor a fost Nicolae Tonitza. Acei „îngeri cu ochi de azur”, după cum îi caracteriza Perpessicius, au populat fericit pinzele lui Tonitza, prezent în expoziție cu cîteva lucrări. În ambianța festivă creată de fondul decorativ, suavitatea tușelor, transparența carnației, frăgezimea chipului, totul gravitează către ochi, acel inexplicabil nucleu de energie iradiantă, de duioasă și nevinovată melancolie.

Unicitatea sentimentului matern îl impresionează și pe Luchian, căldura cu care este văzută relația mamă-copil devenind o valoroasă confirmare plastică în lucrarea *Lăutul*. Contrastul dintre trupul infantil, fragil, supus, delicat al copilului și cel masiv, luminos, cu mișcări sigure al mamei este rezolvat moral în afecțiunea reținută dar învîluitoare a chipului matern, opus viziunii lui

copiii noștri viitorul nostru

expoziție de artă plastică
dedicată anului internațional al copilului

MAI-IUNIE 1979

BUCUREȘTI

Muzeul colecțiilor de artă

Calea Victoriei nr.111

Deschis zilnic 11-17

Luni închis

— Constanin Brâncuși,
Cap de copil, Cap de
fetiță (Orgoliu), Cap
de copil

Gheorghe Petrașcu, care creează, în *Mariana cu pisica*, viziunea unui tată pictor care înțelege să modeleze viguros, în împăstări nervoase, în suprafețe agitate, chipul drag al fiicei.

Expresia melancolică pe care o împrumută Ștefan Dimitrescu *Fetiței la pupitru*, chipul vibrat al *Portretului de băiat* de Jean Al. Steriadi, umorul sănătos al chipurilor făgărășene ale lui Alex. Phoebus, sobrietatea frustă în portretele lui Dimitrie Ghiață, reluarea simbolică a motivului cromatic în reprezentarea copilului și păpușii la Vasile Popescu, simplitatea expresivă a lui Aurel Băieșu aduc modalități originale, filtrări personale ale permanenței acestui unic motiv.

Tonurilor calde, învăluitoare, cu rezonanțe în

registru emotiv ale *Portretului de fetiță* de Ion Muscelanu, li se alătură geometrismul, rigoarea, trimiterile semantice directe în abordarea cromaticii contrastante, rece-cald, la Alexandru Ciucurencu. Lucia Dem. Bălăcescu, intuind acea latură a psihologiei copilului care-i delimitează propriul mediu, sugerează, în cele două lucrări expuse, contrastul dintre interiorul obișnuit, convențional, ignorat în favoarea naturii și cel de creșă, loc de dezinvoltă desfășurare, cu spontaneitatea notației ce-i este caracteristică.

Metafora permanenței jocului și dorinței de pace în *Pământul copiilor*, lui Brăduț Covaliu, identificarea cu florile prin gingășie, frumusețe și prospețime la Zamfir Dumitrescu, cromatica simbolică împrumutată cerului tricolor la Virgil Almășanu, cummul de încărcătură afectivă pentru tinăra generație, pentru urmași, în *Familia* lui Vasile Chinschi, rapelurile în lumea decorativelor meandre vegetale ale Ligiei Macovei în *Fata cu mandarina* sint, desigur, interpretări alături de care, lucrarea Silviei Cambir, *Alina* readuce pentru moment imaginea încercării unei reluări a viziunii infantile, a fermecătoarei stingăcii, a irezistibilului curaj cromatic.

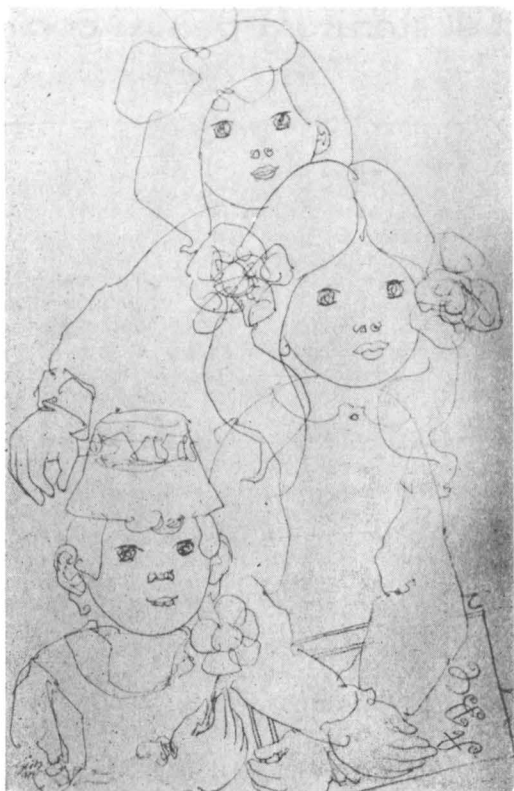
Subtilitatea introspecției psihologice pe care Vasile Celmare o dovedește în *Vacanța mare* creează plastic hotarul între jocul copilăriei și visarea adolescenței, situate în peisajul mirific scăldat în lumina astrală, care topește fermitatea desenului. Aceeași vîrstă alunecoasă încearcă să o descifreze și Dan Hatmanu în *Joc de copii*.

Dacă în creația lui Corneliu Baba componenta portretistică cunoaște creații de mare forță expresivă, capitolul copilăriei s-a dovedit a fi explorat cu adîncă meditație. Conotațiile pe care le conține

lucrarea *Mamă cu copii* oscilează între evidență și simbol, între adevărul imediat, descriptiv și fizionomia morală, între instinctualitatea sentimentului matern și conștiința cenzurii de generație, contopite în imaginea cu sonorități tonale rafinate.

Sînt de adăugat aici lucrările Margaretei Sterian, Michaeliei Eleutheriade, Luciei Piso, Carolinei Iacob, ale lui Ion Grigore, Iosif Bene, Dimitrie Grigoraș, Alex. Mohi, Albert Nagy, Semproniu Iclozan, Mihai Russu, Gheorghe Șaru, Paul Gherasim, Pavel Codiță, I. Diaconescu ș.a.

Cel care a înțeles că „*Atunci cînd nu mai sîntem copii înseamnă că am murit de mull*”, Constantin Brâncuși, a știut cu adevărat să se apropie, în modelul agitat, expresiv al manierei rodinienă de

Mihail Gion, Copiii noștri

Corneliu Baba, Mamă și copii

sufletul atât de complex, de greu inteligibil al celor mici, învăluind măiestrit obraji bucălați și ochii mari cu neînțelesul „supliciu” al *Orgoliu*-lui. Aceleași abisuri halucinante le explorează și le modelează și Dimitrie Paciurea, în *Cap de copil*.

Nicolae Tonitza, Cap de fetiță

Seria imaginilor sculptate se continuă cu expresia conștiinței contopirii frățești la Romulus Ladea, dubla semnificație a rodului pământesc și a celui uman la Boris Caragea, drumul descoperirilor sub ocrotirea maternă la Ion Jalea, imaginea emblemă a dragostei paterne la Constantin Baraschi, arăbescurile în care se încearcă surprinderea labilei fizionomii în formare la Oscar Han, copilul ca ofrandă și în același timp neprețuită povară la Celine Emilian, permanența prin repetare la Nicolae Daicu, în sfârșit, unitatea prin supunere filială și contopire cu monumentalitatea fecundă a trupului matern la C. Medrea creează noi imagini simbolice, cărora li se adaugă portretele realizate de Pavel Bucur, de o caldă gingășie, Pater Viorel, puternic marcate caracterologic, frust, cu note de arhaic la Corneliu Kamarovschi, echivoc între joc și somn la Virgil Fulicea, frământat în volume bombate la Irina Codreanu King.

Lucrările de grafică adaugă expoziției, pe lângă creații ale lui Jean Al. Steriadi, Corneliu Baba sau Vasile Celmare, notațiile rapide în pete și semne — urme plastice ale jocului — la Constantin Baci, pitorescul, caracterul și amprenta copilului la Ana Iliuț, desenul unduos, alunecos al lui Mihail Gion, alături de care apar creații ale lui Anastase Demian, Nagy Imre, Corneliu Vasilescu, Aurel Băieșu, Mariana Petrașcu, Tia Petz, Silvia Băiaș.

Dincolo de complexitatea pe care o presupune parcurgerea unui drum de un secol și jumătate în plastica românească, expoziția reliefează seriozitatea cu care pretextul tematic pe care l-a constituit și îl constituie figura copilului a fost abordat, dezvăluie conștiința potențelor creatoare susținută de pătrunderea esențelor psihologice. Cu atât mai simptomatică apare aici suprapunerea formulării unui act oficial, Declarația Drepturilor Copilului dată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1959, în cadrul căreia la primul punct, se stipulează ca o datorie „afecțiunea, dragostea și înțelegerea”.